

רע"פ 51/13 - ב.פ. נ' מדינת ישראל

רע"פ 51/13 - ב.פ. נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 51/13

ב.פ.

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[12.08.2013]

כבוד השופט ס' ג'ובראן

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט התעבורה בפתח תקוה מיום 29.5.12 בתת"ע 2333-09-10 שניתנה על ידי כבוד השופטת רחל טאובר

בשם המבקש:

עו"ד ארז רופא

בשם המשיבה:

עו"ד איתמר גלבפיש

החלטה

- לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז (עפ"ת 17569-07-12, כבוד השופטת נ' אהד) מיום 17.12.2012 במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקוה (תת"ע 2322-09-10, כבוד השופטת ר' טאובר) מיום 30.4.2012.
- המבקש הורשע בעבירה של נהיגה תחת השפעת סם מסוכן, על פי סעיפים 64(3) ו-64ב(א) בצירוף סעיף 39א לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה). על פי הכרעת הדין, המבקש נהג בדרך עפר כאשר בבדיקת שתן שנערכה לו לאחר מכן נתגלו ממצאים המעידים על שימוש בסם מסוג קנביס.

3. המבקש לא כפר בפני בית המשפט כי עישן קנביס אך טען כי יש בידו אישור לנהיגה שעתיים אחר עישון סם מסוג זה. המבקש העיד בפני בית המשפט וטען כי בפועל נהג שש שעות לאחר צריכת הסם. בית המשפט קבע כי עדות המבקש הייתה מבולבלת שכן בפני השוטר שעצרו העיד שעישן יום לפני המקרה ובבית המשפט העיד כי עישן באות היום וכן העיד כי אינו זוכר "בדיוק מתי, בערך מתי .." הוא עישן. בית המשפט ציין כי על פי הפסיקה והחוק נהיגה ברכב על ידי מי שבגופו סם, גם אם צרך אותו כחוק, היא נהיגה אסורה. בפני בית המשפט העיד מנהל מרכז בריאות הנפש "אברבנאל", ד"ר יהודה ברוך. ד"ר ברוך העיד כי עדיין לא נקבע במשרד המשפטים מספר השעות הדרוש להמתנה טרם נהיגה לאחר עישון מורשה של סם קנביס וציין כי לטעמו המספר הוא שש שעות אך הטעים כי החוק עדיין לא מכיר זאת באופן פורמלי. בהמשך לכך, בית המשפט קבע כי הוא לא השתכנע שהמבקש פעל בהתאם לחוק מאחר ואין הנחיה ברורה בנושא. באשר לטענת המבקש כי היה כשיר לנהיגה וכי השפעת הסם התפוגגה מגופו, בית המשפט ציין כי מבדיקת המאפיינים שנערכה לו בעת שנעצר עולה כי הוא לא היה כשיר שכן התנהגותו הייתה רדומה, הופעתו מרושלת, הוא התנדנד, הוא החטיא מבחן הבאת אצבע לאף ובהחלט ניתן היה לקבוע כי הוא היה נתון תחת השפעת סם. כמו כן, בית המשפט ציין כי המבקש נדרש להציג אישור לפיו הותר לו לנהוג שעתיים לאחר עישון טרם ביצוע העבירה, אך אישור שכזה לא הוצג. עוד צוין כי לא ניתן להתעלם מסעיף 3 לרישיון הנהיגה הקובע כי "בעת השימוש בסם המסוכן חל איסור מוחלט על ביצוע פעולות הדרושות ריכוז, לרבות נהיגה".
4. ביום 29.5.2012 נגזר דינו של המבקש. בגזר דינו, שקל בית המשפט מחד את העובדה כי למבקש אין עבר תעבורתי מכביד וכן את נסיבותיו האישיות ומאידך את חומרת העבירה ואת המסוכנות בנהיגה תוך שימוש בקנביס. לאור מצבו הכלכלי והרפואי בית המשפט בחר שלא להטיל עליו קנס. לפיכך, נגזר עליו עונש של שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים; פסילה מקבלת או החזקת רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים והתחייבות בסך של 10,000 ש"ח למשך שנתיים להמנע מעבירה בה הורשע בתיק זה וכן מעבירה של נהיגה בזמן פסילה.
5. על פסק הדין ערער המבקש לבית המשפט המחוזי. במסגרת זאת, טען הוא כי קיים חוסר בהירות במצב החוקי הקיים באשר לזמן שיש להמתין לאחר עישון קנביס עד לנהיגה ועל כן, וכיוון שמדובר בדין פלילי, יש להכריע לפי הפירוש המקל. בהקשר זה טען הוא כי ד"ר ברוך הנחה אותו שמותר לנהוג שעתיים לאחר עישון והוא הגדיל לעשות ונהג שש שעות לאחר כן. מכאן, הוא טוען כי אין להאשימו בדין פלילי לאחר שהסתמך על הנחיות גורם מקצועי מורשה.
6. בית המשפט המחוזי קבע כי המצב המשפטי הוא ברור ויש לדחות את טענת המבקש ביחס לאי בהירות הדין. בית המשפט ציין כי פקודת הסמים המסוכנים, התש"ם-1979, מכוחה קנה המבקש רישיון לעישון קנביס, אינה מציינת כי מותר לנהוג לאחר שימוש בסם מסוכן. עם זאת, לאחר התפוגגות הסם רשאי בעל היתר לנהוג כאחד האדם. בהמשך לכך, פקודת התעבורה אוסרת על נהיגה תחת השפעת סם מסוכן ואינה מתירה נהיגה גם למי שאושר לו שימוש בסם זה. מכאן, סבר בית המשפט כי דבר החקיקה הוא נהיר. לעניין טענת המבקש כי בעת הנהיגה הוא לא היה תחת השפעת הסם, נקבע כי אין הסכמה לטווח הזמן המינימלי שיחלוף מרגע נטילת הסם ועד להתפוגגותו וכי בחינה פרטנית של המבקש מעלה כי הוא נכשל בבדיקת המאפיינים שנערכה לו, הוא היה מבולבל וכן הוא לא הציג היתר לעישון. על כן, ניתן לומר כי הוא היה נתון תחת השפעת הסם. לעניין העונש נמצא כי הוא הולם, ראוי והרתעתי דיו בנסיבות המקרה.
7. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה טוען המבקש כי בקשתו מעלה שאלה עקרונית בעלת חשיבות ציבורית ונוגעת לזמן שעל נהגים שהותר להם שימוש בסם מסוג קנביס להמתין עד לנהיגה. המבקש מאבחן את עניינו מרע"פ 3174/12 שריג נ' מדינת ישראל (8.8.2012) (להלן: פרשת שריג) וטוען כי הוא נהג לאחר שש שעות מצריכת הסם ועל פי ההנחיות שקיבל ממנהל בית החולים הפסיכיאטרי "אברבנאל", שהוא המנהל על פי פקודת הסמים המסוכנים, ולא לאחר דקות ספורות כפי שאירע בעניין שריג. עוד טוען הוא כי העובדה שהתקנות להסדרת הנושא נמצאות בשלב ההתקנה מחזקות את טענתו כי יש להכריע בדרך המקלה עימו. עוד טוען הוא כי כשנתפס השפעת הסם פגה כליל מגופו.

8. במענה, טוענת המשיבה כי כין הבקשה להדחות באשר המקרה אינו מעלה עילה למתן רשות ערעור. לטעמה, בית משפט השלום לתעבורה קבע כי המבקש היה נתון בפועל תחת השפעת סם ומשכך אסור היה לו לנהוג, הן על פי פקודת התעבורה הן על פי ההנחיות הקליניות של ד"ר ברוך אשר קובעות כי יש לנהוג לאחר התפוגגות הסם מן הגוף. באשר לגזר הדין טוענת היא כי אין המקרה מעלה עילה להתערבות בית משפט וכן כי הוא ראוי בנסיבות המקרה. בהקשר זה מציינת היא כי ביום 24.11.2010 הורשע המערער בעבירה של נהיגה בשכרות לאחר שסירב לתת דגימה של אוויר נשוף ורישיונו נפסל לשלוש שנים.
9. ביום 4.3.2013 הגיש המבקש בקשה למתן תשובה לתגובת המשיבה ובאותו היום התרתי לו לעשות כן. תגובה זו טרם התקבלה.
10. דין הבקשה להידחות. הלכה היא כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם כן עולה מבין טענות הצדדים טענה בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית, החורגת מעניינם הפרטי, או באם ישנם שיקולי צדק ייחודיים (ראו: 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)). לעניין שאלת בחינת כשירות הנהיגה לאחר שימוש בסם קנביס, עבור מי שהותר לו שימוש בסם זה, ציינתי בפרשת שריג כי יש לבחון את "הפגיעה ביכולת הנהיגה של צורך הסם". בענייננו, אין חולק כי המבקש לא עבר את בדיקת המאפיינים שנערכה לו. מעדות השוטר שעצר אותו בשטח עולה כי הופעתו הייתה מרושלת, תגובותיו היו רדומות ואיטיות והוא בקושי הגיב. מעיון בדו"ח המאפיינים עלה כי המבקש עמד לא יציב ובעת הליכה על קו הוא התנדנד והחטיא במבחני הבאת אצבע לאף. על כן, לא מצאתי כי נפל פגם בקביעת בית המשפט כי המבקש לא היה כשיר לנהיגה בשל השפעת הסם בה היה שרוי ועל כן לא מתעוררת במקרה זה כל שאלה שטרם ניתן לה מענה.
11. בהמשך לכך, יש לציין בשנית את שנאמר בפרשת שריג: "השאלה השניה אותה מנסה המבקש לעורר בהליך זה היא מהו פרק הזמן הנדרש על להתפוגגות ההשפעה של הסם, וחזרה למצב של יכולת נהיגה תקינה. שאלה זו מורכבת ומסובכת, וטוב יעשה משרד הבריאות אם יקדם את התקנת התקנות בנושא. מכל מקום, מסכים אני לעמדת המשיבה כי שאלה זו לא מתעוררת בהליך הנוכחי. אין מחלוקת כי פרק זמן של דקות ספורות בין צריכת הסם לנהיגה אינו מאפשר נהיגה בטוחה".
12. כמו כן, מצאתי כי יש לדחות את הבקשה אף בכל הנוגע לגזר הדין. כידוע, רק במקרים חריגים של סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הראויה או מטעמי צדק תתקבל בקשת רשות ערעור על גזר דינו של נאשם (ראו רע"פ 7201/97 בשירי נ' היועץ המשפטי לממשלה (11.12.1997)). במסגרת הבקשה לא הציג המבקש כל נסיבות מיוחדות חריגות שלא עמדו בפני שתי הערכאות הקודמות ואשר מצדיקות התערבות בעונשו.
13. סוף דבר, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ו' באלול התשע"ג (12.8.2013).